

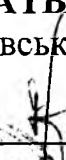
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Глухівський національний педагогічний університет
імені Олександра Довженка

ОСВІТНЬО – ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«Середня освіта (Історія)»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 014 Середня освіта
за предметною спеціальністю 014 Середня освіта (Історія)
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

Кваліфікація: Магістр із середньої освіти. Учитель історії,
суспільствознавчих дисциплін і правознавства

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Глухівського НПУ ім. О. Довженка

Голова вченої ради проф. Олександр КУРОК
(протокол № 17 від «17» 06 2021 року)

Освітня програма вводиться в дію з 01.09.2021 р.
Ректор проф. Олександр КУРОК

Глухів - 2021

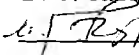
ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

ПОГОДЖЕНО

Кафедрою історії, правознавства
та методики навчання
протокол № 13

від « 25 » травня 2021 р

В. о. завідувача кафедри

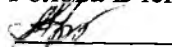
 доц. Мечислав ЗАРЕМСЬКИЙ

ПОГОДЖЕНО

Вченою радою Навчально-наукового
інституту філології та історії
протокол № 6

від «25» червня 2021 р

Голова Вченої ради

 доц. Олена ЧУМАЧЕНКО

ПЕРЕДМОВА

ВВЕДЕНО В ДІЮ як тимчасовий документ до введення Стандарту вищої освіти за відповідним рівнем вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Історія).

Освітньо-професійна програма (ОПП) «Середня освіта (Історія)» з підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта, предметної спеціальності 014 Середня освіта (Історія) є нормативним документом, що визначає: вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою; перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення; кількість кредитів ЄКТС, що необхідні для виконання цієї програми; очікувані результати навчання (компетентності), якими має оволодіти здобувач.

1. Чумаченко Олена Анатоліївна, кандидат історичних наук, доцент кафедри історії, правознавства та методики навчання Глухівського НПУ ім. О. Довженка, керівник робочої групи, гарант освітньої програми.
2. Бакалець Олексій Андрійович, кандидат історичних наук, доцент кафедри історії, правознавства та методики навчання Глухівського НПУ ім. О. Довженка, гарант освітньої програми;
3. Крижанівський Віталій Михайлович, кандидат історичних наук, старший викладач кафедри історії, правознавства та методики навчання Глухівського НПУ ім. О. Довженка;
4. Белашов Валерій Іванович, доцент кафедри історії, правознавства та методики навчання Глухівського НПУ ім. О. Довженка
5. Колієнко Анжеліка Анатоліївна, здобувач освіти за предметною спеціальністю 014 Середня освіта (Історія) ННІ Філології та історії.

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ
підготовки магістра зі спеціальності 014 Середня освіта (Історія)

Складові	Опис освітньої програми
1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка Факультет філології та історії Кафедра історії, правознавства та методики навчання
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації	Магістр Магістр із середньої освіти. Учитель історії, суспільствознавчих дисциплін і правознавства. Викладач історії
Офіційна назва освітньої програми	Середня освіта (Історія)
Тип диплома та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиночний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1 рік 4 місяці
Наявність акредитації	Наказ МОН України № 13 від 08.01.2019
Цикл/рівень	Другий рівень вищої освіти, НРК України – 8 кваліфікаційний рівень
Передумови	Наявність ОС бакалавра або ОКР спеціаліста або ОС магістра
Мова викладання	Українська та англійська (за потреби)
Термін дії освітньої програми	2026 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення освітньої програми	http://nni.gnpu.edu.ua/
2 – Мета освітньої програми	
Підготовка компетентних конкурентоздатних фахівців, які володіють фундаментальною теоретичною базою фахових дисциплін, новітніми методиками і технологіями навчання та навичками їх практичного застосування, здатні до творчої педагогічної діяльності, безперервної самоосвіти та професійного самовдосконалення в сфері історії, правознавства та суспільствознавчих дисциплін.	
3 - Характеристика освітньої програми	

Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	01 Освіта/Педагогіка 014 Середня освіта (Історія)
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма підготовки магістра орієнтована на здобуття загальних і фахових компетентностей, в рамках яких можлива подальша успішна професійна діяльність та наукова кар'єра здобувача.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Загальна вища освіта в галузі знань Освіта/Педагогіка з поглибленою спеціальною підготовкою в сфері історії, правознавства та суспільствознавчих дисциплін.
Особливості програми	Міждисциплінарна та багатопрофільна підготовка фахівців. Система компонентів освітньо-професійної програми спрямована на формування та закріплення у магістрів здатності розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної діяльності за умови оволодіння системою компетентностей, що визначені програмою, та здатності до самостійної наукової творчості та дослідницького пошуку.
4 – Придатність випускників до працевлаштування	
Придатність до працевлаштування	Сфера працевлаштування – заклади загальної середньої освіти. Професії (відповідно до Класифікатора професій ДК 003:2010) 320 Викладачі закладів загальної середньої освіти 2320 Вчитель закладу загальної середньої освіти 2351.2 Інші професіонали в галузі методів навчання Вихователь-методист Методист 2359.2 Інші професіонали в галузі навчання Методист позашкільного закладу Організатор позакласної та позашкільної виховної роботи з дітьми Педагог-організатор
Подальше навчання	Можливість продовження навчання за програмою третього (освітньо-наукового) рівня: ступінь (доктор філософії); 8 рівень НРК, третій цикл FQ-EHEA та 8 рівень EQF-LLL Можливість отримання післядипломної освіти на споріднених та інших спеціальностях; підвищення кваліфікації; академічної мобільності.

5 – Викладання та оцінювання

Викладання та навчання	<p>Студентоцентроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, навчання через педагогічні практики. Комбінація лекцій, лабораторних і практичних занять, розв'язування ситуаційних завдань, тренінгів, кейсів, виконання проєктів, дослідницьких робіт.</p> <p>Оволодіння методологією наукової роботи, навичками презентації її результатів рідною та іноземною мовами. Отримання навичок науково-педагогічної роботи в закладах загальної середньої освіти та закладах вищої освіти.</p> <p>Проведення самостійного наукового дослідження з використанням ресурсної бази університету та партнерів.</p> <p>Підтримка та консультування науковим керівником.</p>
Оцінювання	<p>Види контролю: поточний, тематичний, періодичний, підсумковий.</p> <p>Виконання тестових завдань, контрольних, модульних робіт, індивідуальних дослідних завдань; проходження практики; складання екзаменів, заліків; складання кваліфікаційних іспитів з фахових дисциплін та захист кваліфікаційної магістерської роботи; апробація результатів досліджень на наукових конференціях; публікація результатів досліджень у наукових виданнях; мультимедійна презентація результатів дослідження, оцінювання з елементами дистанційної освіти.</p> <p>Оцінювання здобувачів вищої освіти передбачає наступне:</p> <ul style="list-style-type: none"> - оцінювання відбувається за національною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно; зараховано, не зараховано), 100-бальною та шкалою ЕКТС (А, В, С, D, E, F, FX); - оцінювання здобувачів вищої освіти дозволяє продемонструвати ступінь досягнення ними запланованих результатів навчання; - критерії та методи оцінювання, а також критерії виставлення оцінок оприлюднюються заздалегідь; - оцінювання здобувачів вищої освіти є послідовним, прозорим та проводиться відповідно до встановлених процедур.

6 – Програмні компетентності

Інтегральна компетентність	<p>Здатність розв'язувати складні задачі в галузі середньої освіти як галузі професійної діяльності й комплексні проблеми історії під час навчання, що передбачає проведення дослідницької роботи щодо наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики та характеризується невизначеністю умов і вимог</p>
Загальні компетентності	<p>ЗК 1. Володіння культурою мовлення, здатність до сприйняття, узагальнення інформації</p> <p>ЗК 2. Готовність до кооперації з колегами, роботи в колективі</p> <p>ЗК 3. Прагнення до саморозвитку, підвищення кваліфікації та майстерності</p> <p>ЗК 4. Розуміння соціальної важливості професії</p> <p>ЗК 5. Постановки цілей та визначення шляхів їх досягнення.</p> <p>ЗК 6. Здатність застосовувати знання на практиці</p>
Фахові компетентності спеціальності	<p>ФК 1. Уміння розглядати історичні явища та процеси в розвитку та конкретно-історичних умовах певної епохи.</p> <p>ФК 2. Використовувати розроблену періодизацію зміни світоглядних парадигм як засіб пізнання відповідної епохи.</p> <p>ФК 3. Співвідносити історичні явища, процеси з географічним положенням відповідних політичних, економічних, торговельних інтелектуальних центрів відповідних країн та регіонів від доби міді та бронзи до сьогодення.</p> <p>ФК 4. Вміння студентів працювати з історіографічною та актовою спадщиною.</p> <p>ФК 5. Вміння критично аналізувати, порівнювати, оцінювати творчу спадщину мислителів різних епох.</p> <p>ФК 6. Вміння студентів формувати усні та письмові висловлення щодо історичних фактів, історичних постатей та історичних теорій.</p> <p>ФК 7. Здатність застосовувати на практиці одержані знання з курсів спеціально-історичних дисциплін, використовувати сучасні методичні технології при проведенні уроків історії учням старшої школи.</p> <p>ФК 8 Здатність використовувати на практиці знання з історичних курсів; ефективно застосовувати новітні</p>

	методики викладання історичного матеріалу студентам ВНЗ.
--	--

7 – Програмні результати навчання

	<p>ПРН 1. Знати закономірності поступу людських спільнот та цивілізаційних блоків в суспільно-політичній сфері від доби палеоліту до сьогодення</p> <p>ПРН 2. Знати закономірності поступу людських спільнот та цивілізаційних блоків в соціально-економічній від доби палеоліту до сьогодення</p> <p>ПРН 3. Знати закономірності поступу людських спільнот та цивілізаційних блоків в науковій та культурно-освітній сфері від доби палеоліту до епохи постмодерну.</p> <p>ПРН 4. Знати новітні базові методики із вивчення та реконструкції психолого-педагогічного портрету окремих учнів, студентів та досліджуваної групи в школі або ВНЗ.</p> <p>ПРН 5. Знати напрацювання вітчизняних та зарубіжних мислителів з питання розробки моделей інтерпретації історіографічної та джерелознавчої спадщини.</p> <p>ПРН 6. Уміння розробляти план та застосовувати сучасні методики психолого-педагогічного вивчення особливостей психологічного розвитку, соціалізації учнів/студентів та вдало інтерпретувати отримані результати.</p> <p>ПРН 7. Уміння застосовувати історичні документи, напрацювання відомих істориків при аналізі соціально-економічного, суспільно-політичного, культурно-освітнього поступу людських спільнот та цивілізацій від доби палеоліту до сьогодення.</p> <p>ПРН 8. Застосовувати сучасні теоретико-методологічні напрацювання при аналізі рівня інформаційного потенціалу вітчизняної та зарубіжної історіографічної традиції та джерельної спадщини.</p> <p>ПРН 9. Уміння вибирати необхідні методи, засоби подання навчального матеріалу, форми організації навчального процесу при проходженні педагогічної</p>
--	---

практики в старшій школі та дослідницької практики на базі ВНЗ.

ПРН 10. Здатність пояснити природу виникнення та закономірності трансформації явищ та процесів політичного, ідеологічного, економічного характеру в людських спільнотах та цивілізаціях від доби палеоліту до сьогодення.

ПРН 11. Здатність вибирати та класифікувати історіографічну спадщину та джерельну базу з метою розкриття її інформаційного потенціалу при побудові моделей поступу людських спільнот в політичній, економічній та культурно-ідеологічній сферах.

ПРН 12. Здатність побудувати психолого-педагогічний портрет учня/студента, колективу для обрання оптимальних методик викладу матеріалу історичного та правового характеру.

ПРН 13. Здатність виокремлювати та аналізувати фактори природного, особистісного характеру, що впливають на трансформацію суспільно-політичних, соціально-економічних відносин в суспільствах різних епох.

ПРН 14. Розділяти на групи, порівнювати інформаційні можливості історіографічної спадщини та джерельної бази при здійсненні науково-дослідницької роботи, у процесі вивчення окремих періодів поступу людських спільнот.

ПРН 15. Здатність аналізувати та оцінити рівень взаємовідносин учнів/студентів в колективі для обрання оптимальних засобів та форм вивчення та закріплення історичного матеріалу.

ПРН 16. Здатність аргументовано створювати орієнтовні політичні, економічні, комунікативно-інформаційні моделі відносин, що були притаманні для людських спільнот різних епох.

ПРН 17. Здатність класифікувати історіографічну спадщину та джерела при здійсненні науково-дослідної роботи, вивченні людських спільнот різних епох.

ПРН 18. Здатність вибирати, упорядковувати та вдало поєднувати різні методи та засоби для активізації пізнавальної діяльності учнів/студентів при вивченні, закріпленні нового матеріалу на заняттях з історії.

ПРН 19. Здатність оцінювати важливість використання

	<p>історіографічної спадщини та джерельної бази в навчальному процесі та науково-дослідній діяльності.</p> <p>ПРН 20. Володіти діловим мовленням; знати основні ідіоматичні вирази ділової української та іноземної мови; застосовувати здобуті професійні та комунікативні навички для презентації результатів власних педагогічних та історичних досліджень та досліджень.</p> <p>ПРН 21. Оцінювати ефективність методів та засобів вивчення історії для аргументованого обрання в подальшому найбільш вдалих.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p>Група забезпечення спеціальності: 1 доктор історичних наук, професор; 3 кандидати історичних наук, зокрема 2 доценти.</p> <p>Гарант освітньої програми: доктор історичних наук, професор Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка.</p> <p>Всі науково-педагогічні працівники, залучені до реалізації освітньої складової освітньо-професійної програми зі спеціальності 014 Середня освіта (Історія) є штатними співробітниками Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка, мають вчене звання та/або науковий ступінь, а також підтверджений рівень наукової і професійної активності.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Аудиторії для проведення лекційних, практичних та лабораторних занять, історичні карти України та інших країн, необхідні для лабораторних занять, комп'ютерний клас. Не менше 30% навчальних аудиторій забезпечено мультимедійним обладнанням.</p>
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Інформаційний пакет спеціальності, навчально-методичні комплекси дисциплін, фонди наукової бібліотеки університету, у тому числі передплачувані фахові періодичні видання та інституційний репозитарій.</p> <p>Робочі програми дисциплін розміщені в мережі Інтернет за адресою: https://drive.google.com/file/d/0B10FJx-u3ZR6WVpSZlR3S2hSMzg/view</p>

9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Кредити, отримані в інших університетах України, перезараховуються відповідно до довідки про академічну мобільність.
Міжнародна кредитна мобільність	Академічна мобільність студентів та викладачів відповідно до угоди про міжнародну академічну мобільність (КА 1; КА 2) з університетом Афьон Коджатепе (Туреччина): Erasmus+ exchange programme (2016-1-TRO1-KA107-028993)
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	-

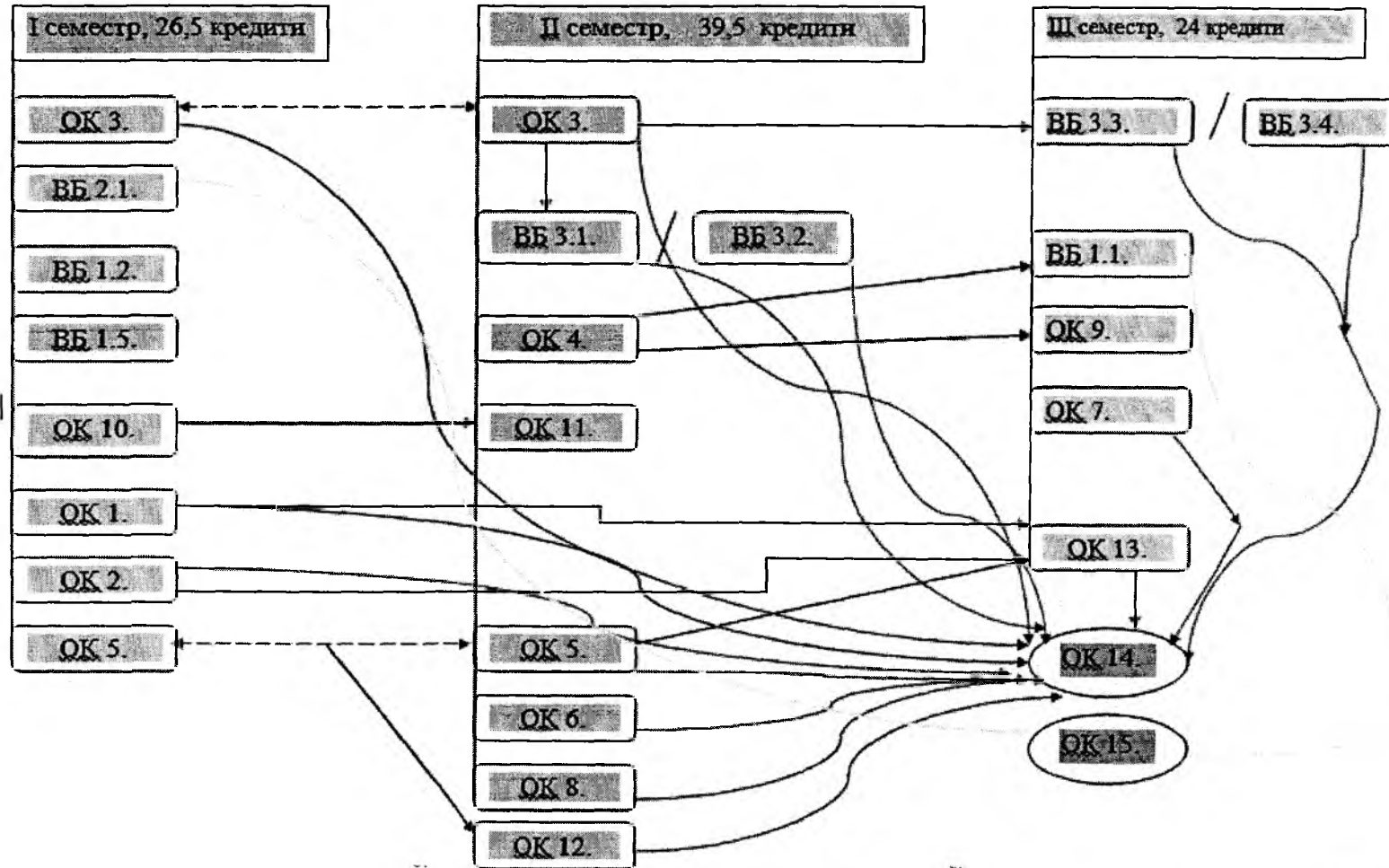
2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів	Форма контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1.	Філософія освіти	3	Іспит
ОК 2	Культура наукової української мови	3	Залік
ОК 3	Іноземна мова за професійним спрямуванням	3	Залік
ОК 4	Педагогіка	3	іспит
ОК 5	Психологія	3	іспит
ОК 6	Історія міжнародних відносин	6	залік, іспит
ОК 7	Методологія історичної науки	5	іспит
ОК 8	Методика використання історичних джерел у навчанні історії України	5	залік, іспит
ОК 9	Актуальні проблеми Української революції 1917-1921 рр.	3	залік
ОК 10	Актуальні питання історії науки і техніки ХІУ-ХХІ ст.	3	іспит
ОК 11	Історія політичних і правових учень	4	залік
ОК 12	Право інтелектуальної власності	3	залік
ОК 13	Український і світовий конституціоналізм	5	залік
	Загальний обсяг на навчальні дисципліни	49	
2. Практики			
ОК 14	Педагогічна практика на робочому місці вчителя	5	дифзалік
ОК 15	Педагогічна практика в закладах фахової передвищої освіти	5	дифзалік
ОК 16	Підготовка до написання магістерської роботи	12	

ОК 16.1	Методологія і методи наукових досліджень	3	Залік	
ОК 16.2	Інформаційні технології в дослідницькій діяльності	3	Залік	
ОК 16.3	Академічна риторика	3	Залік	
ОК 16.4	Дослідницька практика з написання магістерської роботи	3		
	Загальний обсяг на практики	22		
3. Державна атестація				
ОК 17	Захист магістерської роботи	0,5	іспит	
ОК 18	Комплексний екзамен із суспільствознавчих дисциплін і правознавства	0,5	іспит	
	Загальний обсяг на державну атестацію	1		
Загальний обсяг обов'язкових компонент		72		
Вибіркові компоненти ОП				
ВК 1	Академічна доброчесність	3	залік	
	Інтелектуальна власність			
	Основи міжкультурної комунікації			
	Професійна кар'єра			
	Дистанційне навчання як сучасна освітня технологія			
	Культура антитерористичної безпеки в закладах освіти та методика її формування			
ВК 2	Українське козацтво в археологічних і писемних джерелах	3	залік	
	Регіональні дослідження в Україні			
	Цивілізації в історії людства			
ВК 3	Українська діалектологія	6	іспит	
	Типологія та динаміка диктаторських режимів ХХ ст.			
	Регіональна історія України			
ВК 4	Політико-правовий аспект діяльності Європейського Союзу	6	залік	
	Україна в світовому інтеграційному процесі			
	Дисципліни з інших спеціальностей			
Загальний обсяг вибірових компонент		18		
Загальний обсяг освітньої програми		90		

2.2. Структурно – логічна схема освітньо-професійної програми

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми спеціальності 014 Середня освіта (Історія) проводиться у формі захисту кваліфікаційної магістерської роботи.

Магістерська робота обсягом 4,5–5 авторських аркушів (100–125 рукописних сторінок) виконується за тематикою завдань професійної діяльності за матеріалами проведеного власного дослідження. Структура: вступ; основна частина (два розділи – теоретичний, аналітичний); висновки; список використаних джерел; додатки. Рукопис, поданий до захисту, супроводжується відгуком наукового керівника та двома рецензіями науковців: зовнішньою та внутрішньою.

Атестація випускників завершується видачею документа встановленого зразка про присудження ступеня магістра із присвоєнням кваліфікації: *Магістр із середньої освіти. Вчитель історії, суспільствознавчих дисциплін і правознавства. Викладач історії.*

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

6. Перелік джерел, на яких базується освітня програма

1. Закон України “Про вищу освіту” (2014) та інші нормативно-правові документи України в галузі вищої освіти.
2. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації Академії педагогічних наук України / В. М. Захарченко, В. І. Луговий, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова; за ред. В. Г. Кременя. – К. : ДП “НВЦ “Пріоритети”, 2014. – 108 с.
3. Перелік галузей знань та спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (постанова Кабінету Міністрів України від 26.04.15, № 266).
4. Національна рамка кваліфікацій [Електронний ресурс]. – URL: zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-p.
5. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти [Електронний ресурс]. – URL: mon.gov.ua/content/Діяльність/Реформа%20освіти/07-metod-rekomendacziyi.doc
6. Международная стандартная классификация образования: [Електронний ресурс]. – URL: [http:// Shared ‘Dublin’ descriptors for Short Cycle, First Cycle, Second Cycle and Third Cycle Awards](http://Shared'Dublin'descriptorsforShortCycle,FirstCycle,SecondCycleandThirdCycleAwards) [Electronic resource]. – URL: www.uni-due.de/imperia/md/content/bologna/dublin_descriptors.pdf

Гарант освітньої програми
Кандидат історичних наук,
доцент кафедри історії, правознавства
та методики навчання

Олена ЧУМАЧЕНКО